

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrasats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Librería Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 1'50.

LAS INUNDACIONES.

o cor s'extreny y l'ânsa 's comprimeix al considerar las horren- das desgracias causadas per los últims aguacuts en diversos punts d'Espanya.

Desbordament de ríus y enrunament de casas, perduda de vidas y de interessos en diverses províncies: à Almeria, à Ciudad-Real, à Toledo.

Sembla que la cega naturalesa 's complau assotant á la nostra nació desventurada. Potser paguem avuy la funesta manfa de talhar los boscos y destruir las arbredas introduint en la atmósfera un desequilibri y destruhint la regularitat de las plujas, que d'element fecundant que deurián ser se convertixen en lo més funest dels assots.

Entre tots los pobles, vilas y ciutats que han sufert dany, se destaca sinestrament la vila de Consuegra (provincia de Toledo), convertida avuy en un pilot de ruinas y en un camp de llot.

Per grans que sigan los auxilis que 's prestin á tants desventurats, no serán may suficients.

Precisa, donchs que tothom escolti la véu del seu cor, es necessari que 'ls infelissos de Consuegra y demés poblacions inundades experimentin quan antes los consols de la caritat.

Catalunya y Barcelona en primer terme, en aquesta ocasió com en tantas altres, sabrán cumplir ab lo seu deber. Multipliquense 'ls esforços dels catalans, sempre atents á la véu de la desgracia, sempre compassius en totas las desventuras.

Caritat per las víctimas de las inundacions!

LA REDACCIÓ.

LO MEETING PROTECCIONISTA.

o meeting del diumenge passat sigué solemne; nosaltres hauriam vist ab mes gust que haugés sigut popular.

Cap inconvenient hauríam trobat en que las portas del Teatro Principal ó de un altre local encare de major cabuda s'haguessen obert de bat á bat al

públich sense distinció y sense necessitat de tarjeta de convit.

Las cosas fetas aixíis adquiereixen una importància, que d'altra manera no poden tenir. Davant de un públich improvisat es quan los oradors que li dirigeixen la paraula logran apreciar la verdadera temperatura de la opinió pública; es quan las ideas que 's verteixen penetren en totes las capas socials y contribueixen á produir los fructs que s'esperan y 's desitjan.

Triant lo públich que ha de assistir al acte, fent com se sol dir una funció de convit, may pot un meeting tenir lo ressò necessari, per més que 'ls discursos qu' en ell se pronuncien sian notables, com varen serho alguns del diumenge, en especial los dels Srs. Alsina y Vallès y Ribot.

Pero en la organització del meeting s'hi notava desseguida 'l compromís de ferlo pera no quedar malament ab la opinió pública, y al mateix temps lo compromís d'evitar que prengués cert carácter pera no quedar malament ab lo govern conservador.

En la realisació del mateix la casi totalitat dels oradors, tiraren al dret, ab lo qual obraren molt santament.

**

Pretendre que no s'ataqui al govern, autor de tot lo mal que implica 'l conveni ab los Estats Units y que s'ataqui al conveni, es un equilibri impossible.

La frase: «Odia el delito y compadece al delincuente» no es pas aplicable al cas present.

Si censurus mereix un acte de mala administració que tira á un gran número de indústries per portas, ab vèn- tajat únicament de una nació extranjera, ab major motiu las mereixen los autors de aquest acte, ja que si ells haugesssen volgut, l'acte funest no s'hauria realisat.

Per això 'l Sr. Vallès y Ribot al treure implacablement á la vergonya la figura presuntuosa del Sr. Fabié, féu lo que devia. No val lo ministre apotecari ni 'l sou que cobra, ni la cessantia que percibirà quan deixi de ser ministre de la Corona, los danyos immensos que á la producció peninsular, á la agricultura, á la industria y al comers ha arribat á causar, pél mer fet de haver posat la firma al peu de un conveni qu'entrega 'l mercat de Cuba, isla regada sempre ab raudals de sanch espanyola, á la codicia y á la explotació de la poderosa Repùblica nort-americana.

Han suposat alguns que 'l general Prim, 'l isla de Cuba se la volia vendre; en Fabié podrà vanaglorirse de haverla regalada, ab la obligació per la part nostra de mantenirla, y ab la trista ventaja per part dels governs de provehirla de xucladors paràssits.

**

Lo meeting del diumenge té importància real tant per

los que allí assistiren, com també pels que al Teatre Principal faltaren.

S'hi notá l'ausència, per una part, del element obrer, y per altra part la de alguns peixos grossos de la conservaduria proteccionista.

Precisa consignar que si 'ls obrers hi faltaren no sigué per culpa seva, sino per omisió dels organitzadors del acte. Ni una sola associació obrera sigué invitada al meeting, á pesar de la immensa trascendència que té per la classe treballadora un conveni comercial, que ha de produir paralisió y ruïna. ¿Es per ventura que 'l factor treball no es prou atendible pera deixar escoltar la seva veu? Los que prescindiren dels treballadors olvidaren la necessitat de mantenir á tota costa l'armonia social sempre necessaria, y més indispensable que mai en días de perill.

Lo que no té excusa es la conducta de alguns homes politichs conservadors, de alguns diputats y senadors catalans, de alguns grans fabricants que quan los liberals gobernan, aprofitan qualsevol pretext pera produir agitacions y formular protestas, y que quan los seus ocupan lo poder se tancan á casa, mirant ab la major indiferència, los majors atentats inferits contra la producció pels seus amichs politichs.

Abhont eran diumenge 'ls Sards, los Ferrers y Vidal, los Duráns y Bas, los Nicolaus, los Elias de Molins, los Paz, y tota la recua de proteccionistas... de casa seva?

Si avuy que tota Espanya clama contra 'l funest conveni, que 'ns expulsa ignominiosament del mercat de Cuba; si avuy que surten veus de queixa y crits de protesta de las Castellàs, de Andalusia, de Galicia, de las Vascongadas, de tota la Peninsula, ells callan y aprofitan l'ocasió de concertar un vigorós moviment proteccionista, temerosos de que 'l govern s'enfadi, no 's queixin demá que un altre govern los toqui directament l'esquena, que 'l resto del país giri la seva, deixantlos sumits en l'aislament y l'abandon.

Conservadors avants que proteccionistas; mesquins politichs avants que bons patriotas, amichs de las sevàs conveniencies primer que de la salut de la patria, ells son y serán sempre lo major obstacle interposat al triomfo de la bona causa.

Lo govern pacta ab los Estats Units; ells pactan ab lo govern, y 'ls homes de bonas intencions que 's reventin.

Sr. Alsina: quan estiga llist de aquella escombra de que va pilar al final del seu discurs, ja 'ns farà l'obsequi de deixarnosla.

P. K.

10 céntims

DISSAPTE, 26 DE SETEMBRE

8 pàginas

NÚMERO EXTRAORDINARI DE

LA CAMPANA DE GRACIA

en record de la Revolució de Setembre y per celebrar la festa major de Barcelona

TEXT Y DIBUIXOS DE REPUTATS ESCRIPTORS Y DISTINGITS ARTISTAS.

A senmana pròxima publicarérem lo número extraordinari corresponental més de setembre.

Lo setembre es lo més de la cullita, y no olvidarérem per consegüent, aquella gran cullita de llibertats que varem fer a Espanya vintitrés anys enrera.

Contém pera donar amenitat al número qu' estén preparant, ab lo concurs de distingits escriptors y celebrats artistas.

Lo mateix Fabié ho confessa: lo famós tractat de comers ab los Estats Units produhirá una perduta segura de 22 milions de duros anuals p' el tresor de Cuba.

Per cubrir aquest déficit, al celeberrim ministre apotecari no se li o'corre altre medi que revistar a contribucions a la isla mateixa a la qual ha tractat de favorir ab lo conveni comercial.

No hi ha res pitjor que un apotecari intelis quan vol fer grans cos's. A lo millor se li destriau las medicinas y fins las sustancies més inofensivas se li converteixen en veneno.

Segons una carta del Sr. Cabeza, que va llegirse en un dels meetings celebrats úlimament en la província de Lleida, ja sabem quina es l' actitut del héro de Sagunto y de Calaf, respecte a la construcció del ferrocarril del Noguera-Pallaresa.

Lo general del *Ullrón* ya dir:

«Com que no só ministre de la guerra y l' meu fill es diputat per la Seu de Urgell, no puch donar la meva opinió.»

¡Bravo!... ¡Magnífich!... ¡Soberbio!...

¡Bé! ¡E' ta molt bé, general!...
La opinió no la dongui,
pro vagila culotant.

La novelia del dictador Balmaceda, ab la sèva fugida a través dels Andes y la sèva mort a mans del indio que li feya de guia, ha resultat una verdadera novelia.

Segons los últims telegramas, se creu que l' funest personatge s' ha refugiat en una legació extrangera ó en un monestir.

Los congressistas l' estan buscant, y es de creure que si 'l troben, li farán sentir tot lo pés de la sèva indignació.

No va estar molt acertat en Canalejas quan va dir a un periodista francés que la mateixa rabò que movia als monàrquichs francesos a declararse propícis a la República, inclinava als republicans espanyols a respectar la monarquia.

No, Sr. Canalejas: los monàrquichs francesos al declararse republicans donan un pas endavant; mentre que 'ls republicans espanyols, fent lo que vosté suposa, 'l donarian endarrera... y aixó ni en broma.

Ademés, Sr. Canalejas, vosté ho sab milló que ningú: á Fransa la República representa la pau, la llibertat y la prospèritat y l' progrès del país.

Mentre que la monarquia a Espanya... res, girém full.

Vosté, Sr. Canalejas, diguis monàrquich tant com vulga y fins que se 'n cansi; pero, per lo que respecta a nosaltres, fassa un favor: deixins estar, que contents este'n ab las nostres ideias y més contents encare ab la nostra honra inmaculada.

Quina alarm! — «S' ha alsat una partida en la província de Girona.» Així se comunica la notícia de primer antuvi. Y ab una mica més se concedeix una gran creu al Sr. Mataró, governador de Girona, en premi de la seva vigilancia.

No obstant, al poch rato va saberse que la partida en qüestió estava composta de mitja dotzena de lladregots que havien anat a robar a una casa de pagés.

La segona edició de lo de 'n Pawlewski.
No en va governar la província de Girona 'l Sr. Mataró. ¿Qué ha de fer lo Sr. Mataró? ¡Mataronadas!

Pi y Margall ha alcancat a Gijón y altres punts de Asturias un magnífich recibiment.

Per tot arreu van aclamarlo al crit de «¡Visca l' home honrat!»

Bó es que 'ls pobles comencin a fer las degudas distincions entre 'ls homes de la República y altres homes.

Un empleo nou.
Ha sigut adjudicat a D. Eusebi B'asco ab lo seu de dos mil duros, a fi d' estudiar desde Paris las reformas socials y las relacions entre l' capital y l' traball.

En Blasco al embutxacarse anualment las deu mil pesetas, podra dir:

— La qüestió social no tinch jo cap necessitat d'

tudiaria. Per lo que á mi toca, prácticament ja la tinch resolta.

Las maniobras de Calaf varen coincidir ab la celebració del concili metropolità.

Las maniobras de Conanglell coincideixen ab la peregrinació dels Lluïsos a Roma.

Està vist: no 's pot moure l' exèrcit que no 's mogui al mateix temps la iglesia militant.

Al últim en Weyler ha obtingut a Filipinas una victoria, després de la qual ha plegat lo ram y se 'n ha tornat a casa.

Las derrotas anteriors s' ha guardat molt bè de telegrafistas; ara per lo que toca a la victoria, no ha tingut prou temps p' fer ferro la saber, participantnos que «he cogido mucho botín y mujeres.»

Hasta dona!... Ja no cal si o que fassa la sèva entrada a Espanya precedit de las douas lligades de dos endos, com lo Radames de la *Aida*.

L' espectacle 'ns ha costat sis milions de duros.

Los catòlichs de la Corunya estan preparant una manifestació de desagravis al arquebisbe.

Entenemos: ¿serà de desagravis al arquebisbe ó de agravis als liberals?

Los alemanys qu' estan fent la pòr a Europa ab sos formidables armaments, han sufert un serio descalabro en las costas de Zanzibar.

Un grupat de indios van derroitarlos.

Un grupat de indios nos están dihen:

— Ja ho veyüeu, europeos: no es tan fiero el león como lo pintan.

May dirian en qué 's coneix que gobernan los conservadors?

En que hi ha, hagut necessitat de restablir la llei de seüestros.

Es necessari desenganyarse: quan ells gobernan los mals exemples cundeixen.

S' está construint un gran pont de ferro sobre l' estret que separa l' mar Negre del mar Mèrmara.

Gracias a aquest pont, podrán ferse viatges al Asia de Europa, sense necessitat de trasbordo.

Los continents se uneixen, y fins davant d' aquest exemple, l' ram de guerra espanyol s' oposa a la construcció del ferrocarril del Noguera-Pallaresa, en nom dels interessos de la defensa nacional.

¡Rutinari!

CARTAS DE FORA. — Tornant de un enterro 'l rector del Carme de Manresa veié roba extesa á una corda agafada per un costat a les parets de la iglesia, y com si aquella roba sigueu la muleta y ell un toro s' hi rebaté fuïos tallant ab un ganivet la corda y tirant-ho tot per terra. Fets de aquesta naturalesa no necesitan comentaris: lo que si realment necessitan son un parell de banderilles.

Nostre estimat corresponsal J. Verdaguér L. de Riollet nos suplica fem present que la carta que de aquell poble insertarem semmanas endarrera no es de J. Berdaguer (a) Bernat, com han cregut alguns veïns de aquell poble. Fem gustosos aquesta aclaració.

Yá propòsit als firmants de un atent comunicat que 'ns envia'l grup reformista de Sabadell hem de respondre 'ls que no podem complaire 'ls insertantlo, per no donar lloc a una polèmica que podría pendre proporcions, que no convenen a las curtas dimensions de LA CAMPANA. Podem pendre aquesta resolució en quan la carta a que pretenen costestar, no 'ls aludeix a 'ls ni directa, ni indirectament.

Vá anar un feligrés de la parroquia de Sant Francisco de Tarragona á trobar lo rector per arreglar un enterro, y respongué l' ensontanat que tractantse de un enterro de sis capellans no anirian a buscar lo cadàver a la casa mortuoria per ser massa lluny, sent de advertir que apenas dista un quart de la parroquia. — Si sigués un enterro de primera — alegí l' home negre — llavoras encare valdría la pena.

Si tots los rectors procedissen ab tanta franquesa farien un gran bē a las famílies, porque imitant á la de Tarragona á que aludí, justament desenganyadas farien l' enterro civilment.

Las persones de Hostalfranchs que desitjan entrar en lo Centro anglès van rebre de aquella Junta un ofici desatent en alt grau inculpantlas de *pendre part en conversas viles que 'ls degradan*. deurián tenir present una cosa: y es la següent: La millor maner de que un ruch no 'ns venti una guilza es passar á respectable distància dels alcans de las sèves potas.

Uns apreciables lectors de LA CAMPANA que anaren a passar uns dies á l' ermita de San Segimon (Monseny), tingueren ocasió de coneixer á Mossen Montanya, guardià del Santuari: fà de cuch, de matelot y d' hostaler, desplegant en totes aquestes múltiples funcions un gènit tan despotich, que no hi ha per hont agafarlo. No content de vendre 'ls comestibles á preus exaggeratedissims, sol dir á tots los que 's queixan: «qui no li agradi que se n' vaja». A un home de Vich ja vell que arriba al Santuari acompañat de un jove y provist de una carta de recomenació de un catedràtic del Seminari, ni menos vā mirar-se! — A uns quants fadríns y noyes que havien entrat á la iglesia á cantar los goigs del Sant, los tragué d' allí empentes, després de apagar las llums del altar. Mossen Montanya sol dir que á n' ell no l' espanta res. Tal vegada parla així per tenir guardats dintre del seu quart un trabuch y un remington nous flamants, com si las pràcticas religiosas nece'sitessen de aquestes eynas. Per tenirlo content, no hi ha com anarhi ben provehit de pessetonas y de bon men-

jar y convidarlo. Llavoras no té prou boca per pegar cai-xatada als bons bossins y una vegada tip, sembla que s' humanisa. «No ls sembla que un capellà que com 'o de Sant Segimon reideix á uns 2.000 metros sobre el nivell del mar, ó siga 2.000 metres més apropiat del cel, hauria de mostrarse més gelós en la pràctica de las virtuts evangélicas?»

¡ALLÁ, ALLÁ!

Segons declara 'l telègrafo, en Canovas ha indicat que si s' embolicaran massa les coses de Portugal, y al cap y al fi s' entronisaria el partit republicà fent a trossos la corona, lo govern té ja pensat intervenir en los assumptos del seu regne, ordenant que un poderós cos d' exèrcit l' invadeixi com un llamp, ab l' intent de salvar l' ordre y 'ls interessos socials.

Ab perdó d' I senyor Canovas, crech que en compte de pensar en historias portugueses y euredos que al cap-de-vall no passan á casa nostra, fòra més útil donar una mirada a Consuegra y altres pobles inundats, més dign's dels seus cuidados que 'ls quèntos de Portugal.

Contempi 'ls plans de Toledo, escolti 'ls tristissims clam's d' aquells pobles que las aiguas han convertit en un mar, sembrat de ruïnes infectas y cadàvres aplstats.

Ate, qui 'ls crits dolorosos de's infelissos que estan sense casa, sense roba, sense medis sense pa, revolcantse en la agonia entre muntanyes de fanch, rodejats de las despúllas dels seus fills y les seus germans. Desvihí las energies que dedica a Portugal y pòrtiles a Toledo sense perdre un sol instant.

Tots aquests cosos d' exèrcit, tots los medis apilats per fer l' home fora casa, tot l' or que pensa gastar en expedicions guerreras, pot ser més ben aplicat. Déixis d' intervencions bufas que avuy no venen ni van... ¡A Consuegra es hont fa falta! ¡allá ha d' intervenir, allá!

C. GUMÀ.

ESPAÑYA DE DOL.

NA catàstrofe espantosa, d' aquelles que la Historia apenas ne registra una cada sègle acaba de sembrar la mort y la miseria en una comarca de Espanya arrecant un crit de dolor y misericòrdia á tota la nació.

Consuegra, vila situada en la província de Toledo, ha sufert una inundació pavorosa i irresistible, que en un moment ha convertit en ruïnes lo que pocas horas avants era poble actiu, felí yfuller.

Les aiguas s' ho han emportat tot. De las mil cases que tenia'l poble, quatrecentas han desaparecute completament, sense que hajan quedat siquiera vestigis d' ellas en los llocs hont s' aixecavan. Trecentas están en imminent ruïna y constitueixen més que un refugi una amenassa. De las pocas que restan en peu, la majoria haurán de reforsar-se á tota pressa si 's vol evitar un derrumbament.

Mobles, cullitas, animals, eynas del traball, tot ho ha arrebatat la impetuosa corrent de las aiguas, portants homs lluny y escampant-ho aquí y allà, destruït y trossejat, entre pilots de fanch y ruïnes.

Y 'ls pobres veïns de Consuegra!.. La ploma 's resistix a trassar la xi'rea espantosa de las víctimas de la inundació. 1.500... 2.000.. tal vegada més: lo número dels morts aterra. Ni las inundacions de Murcia ni 'ls terremotos d' Andalucia oferiren un quadro d' horrors y desolació com 'o que ara s' ha presentat als ells d' Espanya.

Sota 'ls restos de las casas, escampats en mitj dels camps, enfonsatz en lo llot que cubreix los camins y las carreteres; per tot se veuen cadàvres, retratant encare en son semblant la més espantosa agonía.

Familias numerosas han sucumbit, sense quedar ab vida ni un sol individuo; grups enteros de casas han desaparecute, sense que se sapiga res dels infelissos que las habitaven... La negra mort reyna per tot arreu com a seyora absoluta..

Consuegra es avuy un desert, un cementiri... millor dit: Consuegra no existeix.

2.000 morts! 7.600 casas enrunadas! un poble esborrat de la terra! ¿Ahont s' ha vist mai una hecatombe parecuda?

Mentre que les aiguas del riu Amarguillo, creixent traydorment y convertint en impetuosa avalanza lo que comunament sembla apena un reguerot arrasavan la vila de Consuegra y sembravan la mort entre 'ls seus habitants,

AUCA DELS PELEGRINS.

—Dalt dels cubells enfilats
—¡A Roma! —ls pastors digueren,
dirigintse als seus remats.

Plenes d' entusiasme ardent,
dugas hcas de Maria
fan apuntarse al moment.

Hi ha vicaris tan grassons,
que cada un d' ells, per'ná cómodo,
necessita dos wagons.

Próxim ja 'l solemne dia,
les collas se'n van al tren
tot resant la lletania.

Perfectament collocats,
los pelegrins de tercera
van en wagons ventilats.

Als pelegrins de diné
los fican dintre d' uns cotxes
hont s' hi està un xiquet més bè.

Portats per mestrich coratje
la gran majoria d' ells
van dejunant tot lo viatje.

En algunes estacions,
per saludar als pelegrins
hi acudeixen comissions.

—Manela ¿per qué has xislat
quan passavam aquest túnel?
—Perque algú... m' ha pessigat.

Avants d' arribá a Figueres,
ab tot y anar benehits,
se 'ls espallan las calderas.

—Escolti pare Canal,
gy si ara aquest tren xocava?
—Jo no crech pas que m' fés mal.

Entre cantichs salts y bromas,
després de un viatje penós,
arriba 'l convoy a Roma.

Uns recullen les maletes
y altres procuran primer
recullir les nebcedades.

Al só de marxa triunfal,
entra la gran comitiva
en la ciutat Eternal.

Arriba al fi la ocasió
de realisá 'l gran objecte
de la pelegrinació.

Sona la campana y ¡apal!
se'n tornen los pelegrins...
molts d' ells sense veure 'l Papa.